سؤال وجوابلی

بدء المعارف

خادم العلم ملا عالمجان البارودی اثری.

معارف اسلامیه‌دن

جزء ثانی.

اون طوقزنچی مرتبه باصلووی.

ناشری:

«ملت» کتبخانه‌سی

قزانده.

КАЗАНЬ.

Типо-литографія „УМИДЪ"

1916.

بهاسی ۸ تین.

зала 7 36
шкафъ
полка 7 №

Из фондов Российской национальной библиотеки

سؤال وجوابلی

بدء المعارف

خادم العلم ملا عالمجان البارودی اثری.

معارف اسلامیه‌دن

جزء ثانی.

اون طوقزنچی مرتبه باصلووی.

ناشری:
«ملت» کتبخانه‌سی
قزانده.

КАЗАНЬ.
Типо-литографія „УМИДЪ"
1916.

Татар
3-4128.

Из фондов Российской национальной библиотеки

بسم الله الرحمن الرحیم

سؤال	جواب
کلمهٔ توحید نرسه؟	لا اله الا الله محمد رسول الله.
(لا اله الا الله) نڭ معناسی نیچوك؟	حقلق اوزره قللق ایدلمش نرسه یوقدر مگر الله تعالی.
(محمد رسول الله) نڭ معناسی نیچوك؟	محمد علیه الصلوة والسلام الله تعالی‌نڭ رسولی هم ایلچیسیدر.
الله تعالی محمد علیه السلامنی نی ایچون یباردی؟	بنده‌لرینه شریعت حکملرینی بیان ایتمك ایچون یباردی.
هر کم بو کلمهٔ طیبه‌نی ئه‌یتسه نیچوك بولور؟	معناسینی بلوب کوڭلی ایله راستلاب ئه‌یتسه مؤمن بولور.
مؤمن‌نڭ دنیاده حقی نیچوك؟	مالینه، جانینه وبوز صووینه تیمك واورنسز رنجتمك یاراماس.

Из фондов Российской национальной библиотеки

سؤال	جواب
آخرتده حکمی نی بولور؟	شول ایمان اوزره اولسه منگو تموغلی بولودن قوتولور ومنگو اوجماحلی بولور.
عاقل بالغ کشیگه بو کلمه‌نی ئه‌یتمك نیچوك؟	فرض بولور؟
صبی وقتده اینکان بولسه نیچوك؟	مسلمان بولغان بولور وصوڭندن ئه‌یتمکی ثواب ایچون بولور.
کلمهٔ شهادت نرسه؟	اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسله.
(اشهد ان لا اله الا الله) نڭ معناسی نیچوك؟	گواهلق ویره‌من حقلق اوزره قللق قیلنمش نرسه یوق مه‌گر الله تعالی. باشقه هیچ نرسه‌گه عبادت قیلمق درست بولماس.
(واشهد ان محمدا عبده ورسوله) نڭ معناسی نیچوك؟	دخی گواهلق ویره‌من درستلکده محمد علیه الصلوة والسلام الله تعالی‌نڭ بنده‌سیدر. بنده‌لرینه شریعت حکملرینی بیان ایتمك اوچون یبارگان رسولیدر.
محمد علیه السلام نڭ آتاسی کم؟	عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشمدر.
آناسی کم؟ . . .	وهب قزی آمنه‌در.
محمد علیه السلام قایده توغدی؟	مکه‌ده توغدی.

Из фондов Российской национальной библиотеки

سؤال	جواب
نیچه یاشنده پیغمبرلك کلدی . . . . . ؟	قرق یاشینه یتکاچ الله تعالی‌دن جبرائیل علیه السلام آرقلی پیغمبرلك کلدی.
پیغمبر بولغاچ مکه‌ده نی اشله‌دی . . . ؟	اون اوچ یل بیك تروشوب خلقنی ایمان کلتورورگه اونددی.
آندن صوڭ قایده باردی . . . . ؟	الله تعالی‌نڭ بیوروغی ایله مکه‌دین مدینه‌گه هجرت قیلدی یعنی کوچدی.
نیچه یاشنده وفات بولدی؟	مدینه‌گه بارغاچ اونونچی یلده آلتمش اوچ یاشنده وفات بولدی.
پیغمبر بولغاچ دنیاده نیچه یل توردی؟	یکرمی اوچ یل توردی.
یکرمی اوچ یل اچنده الله تعالی آڭا نرسه ایندردی؟	حضرت جبرائیل علیه السلام آرقلی قرآن ایندردی.
قرآن‌نی نی اشله‌دی؟	صحابه‌لرینه اوبراتدی، صحابه‌لر باشقه خلقغه اوبراتدیلر.
معراج نه ره‌وشلی بولغان؟	مکه‌ده وقتده بر کیچه جبرائیل علیه السلام ایله قدس شهرنده بولغان مسجد اقصاغه باروب کوککه چغوب الله تعالی تله‌گان اورنلارنی کوروب ینه مکه‌گه قایتدی. اوشبوڭا (معراج) دیلر.

Из фондов Российской национальной библиотеки

سؤال	جواب
محمد علیه السلام قای وقت وفات اولدی؟	حق اسلام دینینی کامل بیان ایتکاچ وفات بولدی صلی الله علیه وسلم.
آندین صوڭ پیغمبر کلهچکمی . . . . ؟	کلهچك توگل.
آیروب ایمان کیترو نیچوك . . . . ؟	آمنت بالله وملائکته وکتبه ورسله والیوم الآخر والقدر خیره وشره من الله تعالی والبعث بعد الموت.
(آمنت بالله) نڭ معناسی نیچوك . . . . ؟	ایمان کیتوردم وایناندم الله تعالیگه.
وملائکته . . . ؟	دخی ایناندم الله تعالینڭ بارچه فرشتهلرینه.
وکتبه . . . . ؟	دخی ایناندم الله تعالینڭ بارچه کتابلرینه.
ورسله . . . . . ؟	دخی ایناندم الله تعالینڭ بارچه پیغمبرلرینه.
والیوم الآخر . . ؟	دخی ایناندم بو دنیا بتوب آخرت کونی بولاچاغینه.
والقدر خیره وشره من الله تعالی . . . . ؟	دخی ایناندم هر ایذگو اش ویمان اش الله تعالینڭ تقدیری ایله بولوینه.
والبعث بعد الموت	دخی ایناندم اولگاندین صوڭ قوبارلماقغه.

Из фондов Российской национальной библиотеки

فصل

سؤال	جواب
الله تعالی‌گه ایمان کیلترو رەوشی نیچوك؟	الله تعالی باردر، بار بولماقی اوز اوزیله‌در. اوزندن باشقه‌غه محتاج توگلدر وهم بردر هیچ مثلی واوخشاشی وتیگداشی یوقدر، جمیع کیمچیلك صفتلردن پاکدر. بزنڭ کبی صورتلی وگه‌وده‌لی توگلدر، اورندن وهم آل، آرت، اوڭ، صول، یوقاری وتوبان جهتلردن پاکدر بارچه صفتلری ایله قدیم وابدیدر.
قدیم وابدی نی معناده؟	اولی هم آخری یوق دیگان سوز.
الله تعالی‌نڭ صفات ثبوتیه‌سی نیچه . . ؟	سکزدر.
اوّلگیسی نی . . ؟	حی یعنی الله تعالی تركدر.
ترك بولماقی نیچوك؟	بزنڭ کبی جان ایله توگل اوزینه مناسب صفت ایله‌در.
یوقلیمی . . . . ؟	یوقلاودن پاکدر.
ایکنچی صفتی نی؟	عالم یعنی بلگوچیدر.
نی نرسه‌لرنی بلور؟	هر نرسه‌نی کرك الوغ کرك کچوك بولسون بلور، بولغانلرینی، بولاچاقلرینی هر قایوسنی بلور، یرده وکوکده الله تعالی‌گه هیچ نرسه بلونمای قالماس.

Из фондов Российской национальной библиотеки

سؤال	جواب
بلمكی نی رەوشلی؟	بزنك كبی عقل وذهن ایله توگل، اوگرانوب توگل بلكه ذاتینه مناسب صفت ایله بلەدر.
بلمگان وقتی اولورمی؟	اصلا یوقدر.
اوچونچی صفتی نی؟	قادر یعنی كوچی یتكوچیدر.
نرسەلرگه كوچی یتار؟	بولغان نرسه آنك قدرتی ایلەدر. هر نرسەگه كوچی یتار هیچ كمنك یاردمینه محتاج بولماس.
قدرتی نی رەوشلی؟	بزنك كبی گەودە قدرتی توگلدر بلكه ذاتینه مناسب صفت ایلەدر.
دورتنچی صفتی نی؟	سمیع یعنی ایشتكوچیدر.
نیندی آوازلرنی ایشتور؟	هر آوازنی كرك قاتی كرك یومشاق بولسون ایشتور.
ایشتمكی نیچوك؟	بزنك كبی قولاق ایله توگلدر ذاتینه مناسب صفت ایلەدر.
بیشنچی صفتی نرسه؟	بصیر یعنی كورگوچیدر.
نرسەلرنی كورور؟	هر نرسەنی یاقتیده بولسون كرك قارانغیده بولسون، الوغ بولسون، كرك واق بولسون كورر.
كورمكی نیچوك؟	بزنك كبی كوز ایله توگلدر ذاتینه مناسب صفت ایلەدر.

Из фондов Российской национальной библиотеки

سؤال	جواب
آلتنچی صفتی نی؟	مرید یعنی تله‌گوچیدر.
تله‌مکی نیچوک؟	هر نرسه‌نی اختیاری اوز تله‌وی ایله بار قیلور هم اوز تله‌وی ایله یوق قیلور. آنی اصلا کوچله‌وچی بولماس.
یدنچی صفتی نی؟	متکلم یعنی سویله‌گوچیدر.
سوزی کوبمی؟	چیگی وصانی واوّلی یوقدر.
سویله‌وی نی ره‌وشلی؟	بزنڭ کبی تل ایله توگلدر ذاتینه مناسب صفت ایله‌در.
بز بلگان سوزلری بارمی؟	پیغمبرمز محمد صلی الله علیه وسلم‌گه ایندرلگان قرآن الله تعالی‌نڭ سوزیدر هم باشقه پیغمبرلرینه ایندرلگان کتابلرده آنڭ سوزیدر.
سکزنچی صفتی نی؟	مکوّن یعنی هر نرسه‌نی بار قیلغوچیدر.
بار قیلماقی نیچوک؟	هر نرسه آنڭ قدرتی وتله‌وی ایله وهم آنڭ بار قیلماقی ایله بار بولمشلردر.
الله تعالی‌نڭ صفتلرینه قسقه‌چه ایمان کیترو نیچوک؟	الله تعالی هر کورکام صفت ایله صفتلانغوچیدر وهر یمان وقبیح صفتلاردن پاک ویراقدر. قرآنده وحدیثده نه قدر الله تعالی‌نڭ صفتلاری واسملری کلدیسه هر قایوسی حق وثابتدر.

Из фондов Российской национальной библиотеки

فصل

فرشته‌لرگه ایمان ره‌وشی نیچوك؟

فرشته‌لر بارچه‌سی الله تعالی‌نـك حرمتلو بنده‌لریدر الله تعالی نی قوشسه شونی اشله‌رلر الله تعالی‌گه هر وقتده بـوی صونمقده‌لردر هیچ گناه قیلماسلر. آنلرده ایرلك وخاتونلق بولماز، آلارده آشامق وایچمك بولماز وآنلر-نك ایچلرنده الله‌غه یقینلری وپیغمبرلری باردر جبرائیل، میکائیل، اسرافیل، عزرائیل علیهم السلام کبیلر.

فصل

الله تعالی‌نك کتابلرینه ایمان ره‌وشی نیچوك؟

الله تعالی‌نك دین حکملربن ونصیحتلربن بیان ایدر ایچون پیغمبرلرینه ایندرگان کتابلری همه‌سی حق وثابتدر.

پیغمبرلرگه ایندرلـگان کتابلری نیچه؟

بزگه بلونـگانی یوزده دورت.

Изфондов Российской национальной библиотеки

جواب	سؤال
تورات اسملى كتابى پيغمبرى موسى عليه السلامغه، انجيل اسملى كتابى پيغمبرى عيسى عليه السلامغه، زبور اسملى كتابى پيغمبرى داود عليه السلامغه، قرآن اسملى كتابى پيغمبرى وبزنڭ پيغمبرمز محمد عليه السلامغه ايندرلدى وهم اون كاغد حضرت آدمگه، ايللى كاغد حضرت شيث كه، اوتوز كاغد حضرت ادريس كه، اون كاغد حضرت ابراهيم عليه السلامغه ايندرلدى.	قـايسى پيغمبرلرينه ايندرلگان؟
قيامتكه‌چه قرآن ايله عمل قيلمق تييش ولازمدر.	قاى وقتقه قدر قرآن ايله عمل تييشلى؟

فصل

جواب	سؤال
پيغمبرلر هر قايوسى الله تعالى‌نڭ گناهسز وبوى صونغوچى بنده‌لريدر. الله تعالى‌نڭ امرندن اصلا چقماسلر، الله تعالى‌نڭ بنده‌لرينه الله تعالى بيلگوله‌گان شريعت حكملرينى هيچ خطاسز اير شدرگوچيلردر هر كم‌نى حق دينگه اوندا گوچيلردر.	رسوللرگه ايمان ره‌وشى نيچوك؟
بولور.	پيغمبرلرده آشـامق، ايچمك بولورمى؟

Из фондов Российской национальной библиотеки

سؤال	جواب
آنلرده اویلنمک بولورمی؟	بولور.
آنلرده یالغان بولورمی؟	بولماس.
آنلرنڭ اوّلی کم؟	بارچه آدملرنڭ آتاسی آدم علیه السلامدر.
آخری کم؟	بارچه پیغمبرلرنڭ آرتوغراقی همه مخلوقاتنڭ خیرلوسی اولان بزنڭ پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمدر.
آندین صوڭ پیغمبر کیله‌چکمی؟	کلماس قیامتکه‌چه آنڭ دینی باقیدر.
پیغمبرلرنڭ حسابلری معلوم‌می؟	توگلدر، فقط الله تعالی اوزیگنه بله‌در.
قرآنده مذکور بولغانلری قایولر؟	آدم، ادریس، نوح، هود، صالح، ابراهیم، لوط، اسماعیل، اسحق، یعقوب، یوسف، ایوب، شعیب، موسی، هارون، ذوالکفل، داود، سلیمان، الیاس، یونس، زکریا، یحیی، عیسی، محمد علیهم السلامدر.
پیغمبرلکنده اختلافلیلری بارمی؟	باردر حضرت عزیر وحضرت لقمان وحضرت ذوالقرنین. ولکن کوبره‌ک عالملر حضرت عزیرنی پیغمبر وحضرت لقمان وذوالقرنین‌نی اولیادن دیلر.

Из фондов Российской национальной библиотеки

فصل

آخرت كونينه ايمان رەوشى نيچوك؟	هر كشينڭ عمرى بتوب اولاچكدر.

قبرگه دفن ايدلدكدن صوڭره مُنْكَرْ ونَكيرْ اسملى ايكى فرشته كيلوب (ربڭ كم، دينڭ قايو دين، پيغمبرڭ كم؟) ديو سؤال ايدەچكاردر. يمان بنده بولسه قبرده آڭا عذاب اولاچق، يخشى مؤمن بنده بولسه آڭا نعمت وحرمت اولاچقدر. قيامت وقتى بولغانده چرمش وتارالمش گەودەلر دنيادەغى كبى الله تعالى‌نڭ قدرتى برله جييولوب هر ميت‌كه جان كروب محشر بيرينه هر قايوسى جيولاچقدر.

آندين صوڭ عمل دفترلرى ويرلوب عمل‌لرى ميزان ايله اولچانوب الله تعالى حساب آلاچقدر. جنت‌كه كرورلك بنده قلچدن اوتكون قلدين نچكه صراط كوپرندين اوتوب جنتكه كراچكدر وآنده الله تعالى‌نى كوراچكدر. ايمانسز بندەلر صراط كوپرندين اوته آلماى جهنم‌گه كرەچكلردر وآنده منگو عذابده اولاچقلردر. گناهلى مؤمن بندەلر الله تعالى عفو ايتمسه گناهلرى حسابنچه عذاب كوروب صوڭره منگو اوجماحلى اولاچقلردر.

جنت وجهنم قاى وقت حاضرلەنەچك؟	اوشبو وقت يارادلمشلردر هيچ فانى اولماسلر آنده بولغان خلق‌ده فانى بولماس.

Из фондов Российской национальной библиотеки

فصل

سؤال	جواب
تقدیرگه ایمان رەوشی نیچوك؟	دنیاده هر نه بولسه کیرك یخشی کیرك یمان همەسی الله تعالی‌نك تقدیری وتلەوی ایلەدر. الله تعالی تقدیرندن هیچ نرسه طش اولماس.
بندەنـك فعلینی الله تعالی نیچوك بار قیلا؟	بنده اوز نیتی ایله اول اشنی تلەگاچ وقیلماقچی بولغاچ الله تعالی اوزینك عادتنچه اول فعلنی بار ایتار.
یخشی اش اولسه نی اشلای؟	اول اشدن راضی بولا هم ایزگو جزا وثواب بیره.
یمان اش اولسه نی اشلای؟	اول اشکه راضی اولمای.
راضی اولماغاچ نی ایچون بار قیلا؟	بنده اوزی تلەگانـگه کوره بار قیلا واشلەگانی ایچون عذاب قیلا ویمان جزاء بیره.

فصل

سؤال	جواب
ایمان اویرانکان حدیث نیچوك؟	رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرندین حضرت جبرائیل علیه السلام بر کشی صورتنه کروب صحابەلرگه اوگراتور ایچون ایمان

Из фондов Российской национальной библиотеки

سؤال	جواب
	نه؟ دیب صورادی رسول الله صلی الله علیه وسلم: ایمان الله تعالی‌گه، وآنڭ فرشته‌لرینه، وآنڭ کتابلرینه وآنڭ پیغمبرلرینه وآخرت کونینه، دخی تقدیرنڭ ایذگوسینه ویمانینه ایمان کتورمکدر دیوب جواب بیردی.
بو حدیثده ئەیتلـگان آلتی تورلی نرسه‌نی نیچك دیلر؟	مُؤْمَنٌ بِه دیرلر.
اول نرسه‌لرگه أشانمق نیچوك بولور؟	یوقاریده بیان ایدلـگانچه أشانمق فرض بولور.
دخی حضرت جبرائیل نی صورادی؟	اسلام نرسه؟ دیو صورادی.
رسول الله صلی الله علیه وسلم جواب بیردیمی؟	بیش نرسه‌نی بیان اینوب جواب بیردی.
اوّلـگیسی نرسه؟	گواهلق ویرمکدرکه حقلق اوزره عبادت ایدلمش نرسه یوق مگر الله تعالی ومحمد علیه السلام الله تعالی‌نڭ بنده‌سی وپیغمبری دیو.
۲ نچیسی نی؟	بیش وقت نماز اوتامکدر.
۳ نچیسی نی؟	مالی بولغان کشی زکاة ویرمکدر.
٤ نچیسی نی؟	رمضان آینده روزه توتمقدر.

Из фондов Российской национальной библиотеки

سؤال	جواب
۵ نچیسی نی؟	کوچی یتکان کشی گه حج گه بارمقدر.
بو کتابده ئه یتلگان مسئله‌لر نیندای کشیلر اعتقادی؟	اهل السنة والجماعة اعتقادی.
اهل السنة والجماعة اعتقادینی کم بیان ایتکان؟	رسول الله صلی الله علیه وسلم صحابه‌لرگه اویراتوب صحابه‌لر رسول الله‌دن ایشتکانلرنچه قالغان امتلرگه بیان ایتدیلر.
رسول الله‌دن صونڭ شریعتنی کم اویره‌تکان؟	صحابه‌لر کامل توغریلق ایله اوزلرینڭ شاگردلرینه، آنلر دخی باشقه خلق‌غه اویراتدیلر شونڭ ایچون صحابه‌لرنی دوست توتمق تیوشدر هر قایولری حق یولغه کوندرگوچیدر.

فصل

سؤال	جواب
رسول الله صلی الله علیه وسلم قای وقت وفات بولدی؟	هجرتدن اون یل اوتکاچ ۶۳ یاشنده وفات بولدی صلی الله علیه وسلم.
آندین صونڭ کم خلیفه بولدی؟	صحابه‌لرنڭ آرتوغراقی بولغان ابوبکر الصدیق رضی الله عنه خلیفه وحقلق اوزره امام بولدی.
نیچه یل توردی؟	ایکی یلده اوچ آی قدرلی سلامت طروب وفات بولدی.

Из фондов Российской национальной библиотеки

سؤال	جواب
آندین صوڭ کم خلیفه بولدی؟	آندین قالا صحابه‌لرنڭ آرتوغراقی بولغان عمر خطاب اوغلی رضی الله عنه خلیفه وحقلق اوزره امام بولدی.
نیچه یل توردی؟	اون یارم یل قدر کامل توغریلق ایله خلیفه‌لك قیلوب هجرتدن ۲۳ نچی سنه‌ده شهید بولدی.
آندین صوڭ کم خلیفه بولدی؟	رسول الله‌نڭ ایکی قات کیاوی وصحابه‌لرنڭ حلیمراگی اولان عثمان عفان اوغلی رضی الله عنه خلیفه وحقلق اوزره امام بولدی.
نیچه یل توردی؟	اون ایکی یل قدر توروب کامل یومشاقلق ایله خلیفه‌لك ایدوب ۳۵ نچی سنه‌ده شهید بولدی.
آندین صوڭ کم خلیفه بولدی؟	رسول الله‌نڭ کیاوی علی ابی طالب اوغلی رضی الله عنه خلیفه وحقلق اوزره امام بولدی.
قایو سنه‌ده وفات بولدی؟	هجرتدین ٤٠ نچی سنه‌ده شهید بولدی.
بو دورت اماملرغه نه دیورلر؟	«چهار یار» دیورلر پیغمبر صلی الله علیه وسلم نڭ خاص دوستلری ویقین صحابه‌لریدر بونلرنی وباشقه صحابه‌لرنی دوست توتماق وتعظیم ایتمك هر کمگه تییشلی ولازمدر. الله تعالی هر کمنی خیرگه ایرشدرسون آمین والحمد لله رب العالمین.

Инв. № 13317

Из фондов Российской национальной библиотеки

Татар.
3-4128

„ملت“ کتبخانه‌سینڭ نشریاتندن

قز بالالرغه ادب باقچه‌سی

بو کتاب قز بالالر اوچون مخصوص یازلمشدر. حکایه ومثاللر ایله بالالرنی اخلاقغه اونده‌گان ٤٨ درسدن عبارت بولوب ابتدائی ٣ نچی صنف شاکردلرینه اوقوتورغه موافق تلی یڭل، کاغد و باصمه‌سی گوزه‌ل برکتابدر.

نظملی نصیحت (ایرلرگه I)

بو اثر یه‌ش بالالرنڭ آڭلاو قوّه‌لرینه اولچه‌ب یات وچیتن سوزلرنی کرتمه‌ینچه مصراعلرن قسقه، وزنلرن کیلوشلی و بالالرغه قزغوب اوقورلق ایتوب یازلمش برکتابدر. مندرجه‌سی: بالالرغه نصیحت، یالغان ضرری، اوقو فائده‌سی، سلامتلك، پاکلك آشامق. اسلام دینی، آوروغه صبرلق، آراقی، افیون، تمه‌کی ضرری وباشقه‌لر.

نظملی نصیحت (ایرلرگه II جزء)

نظملی نصیحت (قزلرغه I جزء)

یاڭا ترکی طانوغان کچکنه قزلرغه موافق بولغان اوزلری آڭلی وبله طورغان سوزلربله‌ن آلارنی اوقوغه قزقدروب، یورط اچنده‌گی یڭل اشلرنی اشله‌رگه یول کورسه‌توب یاخشی خلقغه اوگره‌تکان نظملی بر کتابدر.

نظملی نصیحت (قزلرغه II جزء)

بو کتاب برنچی جزء «نظملی نصیحت» نی اوقوغاندن صوڭ اوسه‌ر قزلرغه اوقو، اش، خلق وادبگه ترغیب قیلغان نظملی بر کتابدر.

نظملی عقائد. کاشف قورماشی.

آدریس:

مرکز سوداسی قزان وشعبه‌لری اوفا، مینزه‌له هم چاللی اوچون:

Книгоиздательство „МИЛЛЯТЪ“

Из фондов Российской национальной библиот

Татар.
3-4128

Из фондов Российской национальной библиотеки